

بخشی از سلسله مقاله‌های سیاسی

شیوه‌های حکومت

ساختم قدرت

کنفراسیون • فدرال • جمهوری فدرال • هژمونی • امپراتوری • حکومت متصرف

منبع قدرت

دموکراسی

(فرمانروایی مردم)

مستقیم • نیابتی • لیبرال • سوسیال • شبهدموکراسی • سایر انواع

الیگارشی

(فرمانروایی یک گروه)

نخبه‌سالاری • دیکتاتوری نظامی • خونتا • زرسالاری • سربازسالاری • تیموکراسی • حاکمیت دینی • کریتارشی • حزب‌سالاری

اقدارگرایی

(فرمانروایی یک نفر)

یکه‌سالاری • خودکامگی • دموکراسی غیرلیبرال • شبهدموکراسی • دیکتاتوری • تمامیت‌خواهی

اقدارگریزی

(فرمانروایی هیچ کس)

آنارشیسم • آنوکراسی • مینارشیسم

نظریه قدرت

جمهوری-پادشاهی

(نظريات سیاسی-اجتماعی)

پادشاهی مشروطه • پادشاهی مطلقه • پادشاهی قانون‌گرا (en) • پادشاهی انتخابی • جمهوری ریاستی • جمهوری پارلمانی

درگاه سیاست (en)

نخبه‌سالاری یا آریستوکراسی (به فرانسوی: Aristocratie) نظریه و عمل گروهی نخبه در امر حکومت است. این گروه از نظر فرمانروایی شایسته‌ترین همه قلمداد می‌شوند. البته در برخی موارد ارث و میراث هم مشاهده شده است. این معنی اصلی اصطلاح است که حاوی توجیهی اخلاقی برای حاکمیت چنین نخبگانی است. پیدا کردن معیارهای پذیرفتنی برای همگان که براساس آنها بتوان گفت گروه «بهین» در یک جامعه معین چه کسانی هستند، البته بسیار دشوار است و در عمل هم چنین معیارهایی را به ندرت به کار گرفته‌اند.

افلاطون میان فیلسوف سالاری و نخبه‌سالاری با عبارات زیر فرق گذاشت: "انتخاب بر اساس خرد، فیلسوف سالاری و انتخاب بر اساس شایستگی و خرد نخبه‌سالاری است. همچنین، افلاطون بر این عقیده بود که هنر (یا فضیلت) معرف نخبه‌سالاری است، همان‌گونه که ثروت معرف اشراف‌سالاری و آزادی معرف مردم‌سالاری می‌باشد." با این وجود، در بسیاری موارد کلمه نخبه‌سالاری با خردسالاری مترادف فرض می‌شود.^[۱]

■ در عرف، حکومت‌های موروثی و حکومتی را «نخبه‌سالار» می‌خوانند که قدرت دولت در آن مطلق و در دست طبقه ممتاز باشد و آن طبقه حاکمیت را از راه وراثت و امتیازهای طبقه‌ای در دست گرفته باشد و دیگر طبقات را در آن راه نباشد. این نوع حکومت امروزه در کمتر جای جهان دیده می‌شود و جای خود را به دیکتاتوری‌های اشراف‌سالارانه سپرده است.^[۲]

■ آریستوکراسی (نخبه‌سالاری) از ریشهٔ یونانی aristos kratia به معنای بهترین حکومت یا حکومت بهین‌گسان آمده است.^[۲]

در حال حاضر، ایالات متحده از سیستمی شباهی‌آریستوکرات استفاده می‌کند که با نام مجمع گزینندگان شناخته می‌شود.^[۳]

جستارهای وابسته

- نخبه‌گرایی
- نخبه
- خلافت
- اشراف
- نجیب‌زادگی
- تیموکراسی
- جباریت

پانویس

۱. فرهنگ علوم اجتماعی- باقر پرهام و همکاران- نشر مازیار - ص 6
۲. دانشنامه سیاسی- داریوش آشوری- نشر مروارید- چاپ شانزدهم ۱۳۸۷- ص ۱۲
۳. "America's new aristocracy" (<https://www.economist.com/leaders/2015/01/22/america-s-new-aristocracy>). Retrieved 2018-08-26

معنی در دیکشنری آکسفورد

{ {{<https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/aristocracy>}}

برگرفته از «[https://fa.wikipedia.org/w/index.php?title=%D8%AA%D8%A7%D8%AC%D8%A7%D8%A8%D8%A7%D8%A8%D8%A9&oldid=32119651](https://fa.wikipedia.org/w/index.php?title=%D8%AA%D8%A7%D8%AC%D8%A8%D8%A7%D8%AA%D8%A7%D8%A8%D8%A9&oldid=32119651)

این صفحه آخرین بار در ۰۷ مه ۲۰۲۱ ساعت ۱۶:۱۷ ویرایش شده است.

همه نوشه‌ها تحت مجوز Creative Commons Attribution/Share-Alike در دسترس است؛ برای جزئیات بیشتر شرایط استفاده را بخوانید. ویکی‌پدیا® علامتی تجاری متعلق به سازمان غیرانتفاعی بنیاد ویکی‌مدیا است.